

SHOC KARTICA

UVOD

U ovom članku opisuje se način uporabe SHOC (safety, hazard, observation card) kartice u sustavu za identifikaciju, izvješćivanje, praćenje u sigurnosti te upravljanje mogućim nastalim opasnostima i/ili aspektima utvrđenih opasnosti na radnom mjestu samih djelatnika ili drugih osoba na radu na svim lokacijama pod nadzorom poslodavca.

Sustav je namijenjen za identifikaciju, izvješćivanje, praćenje i upravljanje opasnostima i/ili aspektima na svim lokacijama kod poslodavca (uređi, radilišta i druge izdvojene lokacije). O uočenim opasnostima uvijek se izvještava odmah nakon obavijesti o uočavanju opasnosti koje se rješavaju korektivnom radnjom te se o tome vode zapisi.

SVRHA SHOC KARTICE

SHOC kartica ima za cilj prikupiti od zaposlenika prijedloge za poboljšanje ili izvješća o dobroj praksi uočene na mjestu rada, a također da prepoznaju i eliminiraju nesigurne radnje ili nesigurne uvjete na mjestu rada.

Uporaba SHOC kartica usmjerena je na povećanje svijesti zaposlenika kako bi se u svojem svakodnevnom radu i aktivnostima opredijeli-

li za pitanja o sigurnosti. Njihovom uporabom zaposlenici će pridonijeti smanjenju ozljeda na radu. Prijavljena zapažanja uvijek se odmah nakon obavijesti rješavaju pomoću kratkoročnih aktivnosti.

SHOC sustav temelji se na sljedećim načelima:

- sve ozljede i incidenti mogu se spriječiti
- sigurnost je odgovornost svih
- rad na siguran način kao uvjet zapošljavanja
- izvješćivanje i otklanjanje nesigurnih radnji i nesigurnih uvjeta rada pridonosi sigurnijem radnom mjestu i radnom okolišu.

ULOGA STRUČNJAKA ZAŠTITE NA RADU

Uloga stručnjaka zaštite na radu u ovakvom sustavu za identifikaciju, izvješćivanje i praćenje u sigurnosti je obveza davanja potpore poslodavcu, tj. njegovom ovlašteniku u provedbi ovakvog načina prevencije u sigurnosti. Informiranje i upoznavanje svih zaposlenika je obveza stručnjaka zaštite na radu kako bi bili sigurni da su svi zaposlenici upoznati s načinom i strukturom SHOC sustava te njegovim načinom primjene.

Ovlaštenik poslodavca ili neposredni rukovoditelj razmatraju ispunjene kartice u kojima su navedene primjedbe zaposlenika u smislu sigurnosti i stanja na radnom mjestu te shodno navedenim, tj. zabilježenim primjedbama djeluju kako bi što prije otklonili uočene nedostatke koji bi mogli dovesti do neželjenih posljedica.

Svi zaposlenici odgovorni su za vlastitu sigurnost i sigurnost ostalih zaposlenika u njihovom okruženju. Dakle, oni bi se trebali koristiti SHOC karticom za sve pojave nesigurnih radnji ili nesigurnih uvjeta rada.

Stručnjak zaštite na radu dužan je:

- osigurati da SHOC kartice budu dostupne svim zaposlenicima
- osigurati da svaki zaposlenik ima mogućnost koristiti se karticom
- svaku karticu vrednovati
- pokrenuti izvješće o događaju i/ili obaviti reviziju procjene rizika ako je potrebno
- pratiti provedbe korektivnih radnji
- ažurirati sve napisane SHOC kartice na mjesečnoj razini te izvješćivati poslodavca.

Pregledom svih evidentiranih kartica:

- vrednuje se adekvatnost neposrednih korektivnih radnji poduzetih na radnom mjestu
- podupire se poslodavac u zatvaranju korektivne radnje
- osigurava se odgovarajuća razina istraživanja uzroka ako je to potrebno.

Svaki zaposlenik ili druga osoba na radu (npr. podizvođač, posjetitelji itd.) koji želi dati prijedlog za poboljšanje na radnom mjestu, ili tko uoči nesigurnu situaciju i/ili opasnost tijekom obavljanja poslova dužni su prijaviti takvu situaciju popunjavanjem SHOC kartice.

Izvješćivanje o dobroj praksi nije obvezno, ali je poželjno te se može vrednovati u poticanju radnika za rad na siguran način.

SHOC kartice mogu se u svakom slučaju prilagoditi različitim uvjetima na radnom mjestu, tj. lokaciji gdje se obavlja posao. Svaki zaposlenik

poduzeća kao i druge osobe na radu mogu imati dostupnost karticama gdje mogu upisivati svoja zapažanja o sigurnosti na radnom mjestu.

Upute o uporabi SHOC kartice obuhvaćaju:

- objašnjenje SHOC sustava od stručnjaka zaštite na radu
- obilazak mjesta rada te informiranje o mjestima gdje se nalaze sandučići za prikupljanje kartica.

		Firma br.
		SHOC br.
KARTICA UOČENIH OPASNOSTI I RIZIKA (SHOC)		
Utvrđene opasnosti ☐		
Utvrđeni rizici ☐	Nesigurne radnje ☐	Nesigurni uvjeti ☐
<i>(ispunjava neposredni rukovoditelj)</i>		

A. RADNIK ILI DRUGA OSOBA	
Odjel:	Lokacija:
Datum:	Vrijeme:

A.1 UTVRĐENE OPASNOSTI: Prijedlozi za poboljšanje

A.2 UTVRĐENI RIZICI: Opis događaja/situacije

Izjava: (Opetija)	Ime:	Pozicija:

B. NEPOSREDNI RUKOVODITELJ
Odmah poduzete aktivnosti:

Slika 1. SHOC kartica

EVALUACIJA SHOC KARTICA

Svaki SHOC koji je klasificiran kao vrlo ozbiljna situacija koja neposredno ugrožava život i zdravlje radnika mora biti podrobno proučena u pronalaženju uzroka.

Stručnjak zaštite na radu ili druga osoba iz službe sigurnosti može, a poželjno je jednom dnevno:

- prikupiti sve ispunjene kartice
- dodijeliti broj svakoj kartici
- analizirati svaku karticu kako bi se prepoznali neposredni uzroci i osnovni uzroci.

Neposredni uzroci mogu biti klasificirani kao nesigurne aktivnosti i nesigurni uvjeti rada, dok osnovni uzroci mogu biti klasificirani kao ljudski čimbenik i čimbenici mjesta rada.

Na temelju toga stručnjak zaštite na radu ili druga osoba iz službe sigurnosti može pomoću tzv. kontrolne liste utvrditi o kojim se uzrocima radi.

OBAVIJEST O DOGAĐAJU

Obavijest o događaju koji je mogao prouzročiti ozljedu na radu, materijalnu štetu i sl. može biti zatvoren ako je obavljena korektivna ili preventivna radnja i/ili je revidirana procjena rizika kako se ne bi ponovila ista ili slična situacija.

Ako je potrebno obaviti korektivnu radnju, stručnjak zaštite na radu će obavijest o događaju proslijediti neposrednom rukovoditelju ili ovlašteniku poslodavca koji je odgovoran za dotične poslove na kojima je uočen nedostatak te će pratiti rješavanje i poticati poslodavca da se problem riješi što je moguće prije.

Sve opisane aktivnosti moraju imati pisani zapis kako bi se kontinuirano mogao pratiti slijed događaja i aktivnosti.

ZAKLJUČAK

Ova kartica samo je jedan od elemenata preventivnog djelovanja u zaštiti na radu te je potrebno za nju razviti i posebnu proceduru koja će opisivati način njezine upotrebe u praktičnom radu. Osim te procedure potrebno je razviti i dodatne popratne procedure kao što su npr. priručnik sustava upravljanja zaštitom na radu, upravljanje dokumentima i zapisima u sigurnosti, postupak za evidentiranje o upravljanju događajima u sigurnosti (ozljede na radu, potencijalno opasne situacije i sl.).

Kada se uspostavi sustav na temelju utvrđenih procedura koje trebaju biti primjenjive ovisno o specifičnosti tvrtke, radnih mjesta i sl., onda se može unaprijediti sigurnost i zaštita na radu njihovom praktičnom primjenom.

*mr. sig. Zlatko Perić
Saipem S.p.A. Podružnica u Republici Hrvatskoj,
Rijeka*